

provincie
groningen

VAREN

in de

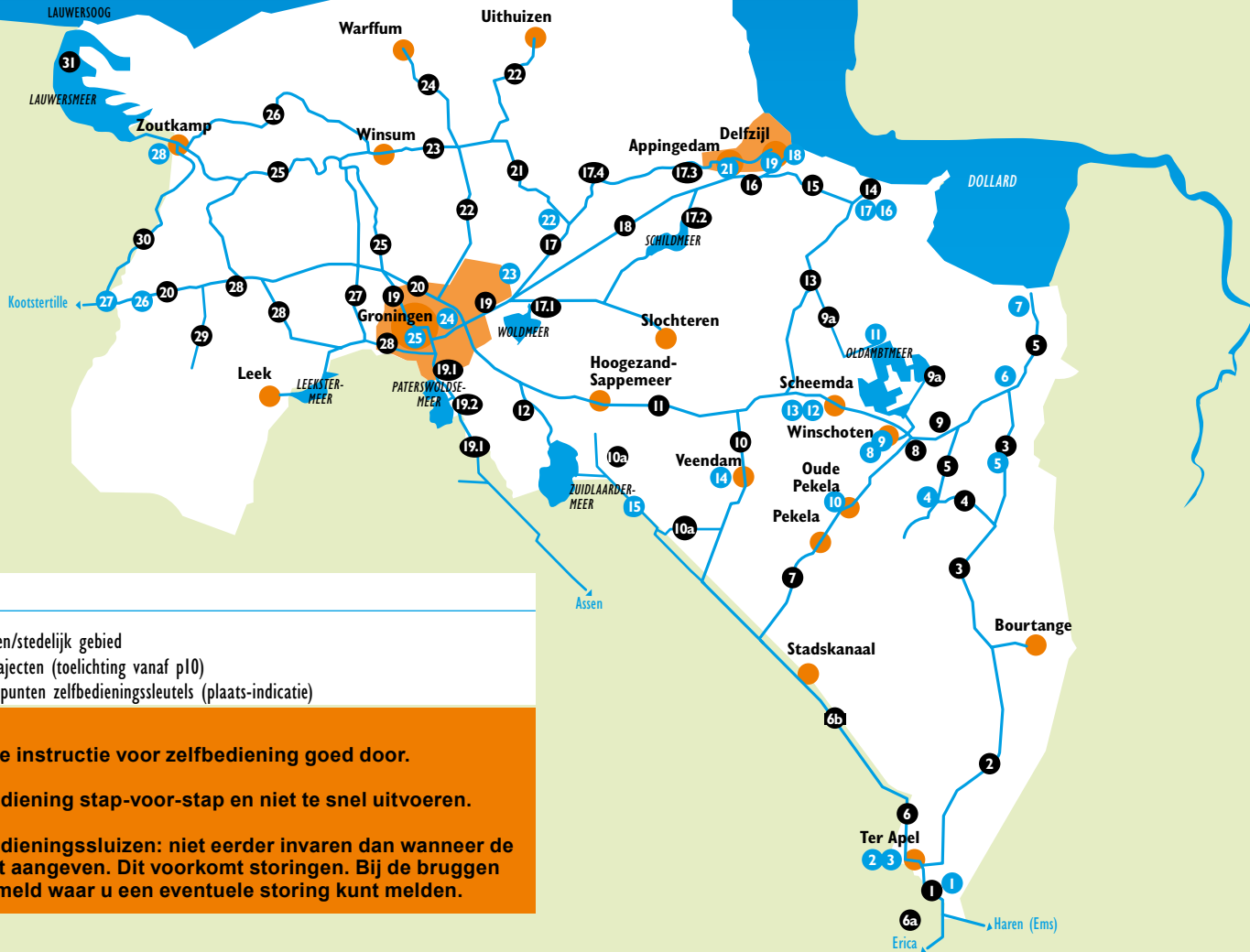
P R O V I N C I E

Groningen

BEDIENINGSTIJDEN BRUGGEN EN SLUIZEN
VOOR DE RECREATIEVAART

1 MEI TOT 1 OKTOBER 2018

WADDENZEE

LEGENDA

- plaatsen/stedelijk gebied
- vaartrajecten (toelichting vanaf p10)
- ophaalpunten zelfbedieningssluizen (plaats-indicatie)

LET OP

Leest u de instructie voor zelfbediening goed door.

De zelfbediening stap-voor-stap en niet te snel uitvoeren.

Bij zelfbedieningssluizen: niet eerder invaren dan wanneer de seinen dit aangeven. Dit voorkomt storingen. Bij de bruggen staat vermeld waar u een eventuele storing kunt melden.

Zelfbediening bruggen en sluizen

Voor een aantal
bruggen en sluizen in
de provincie Groningen
geldt zelfbediening.

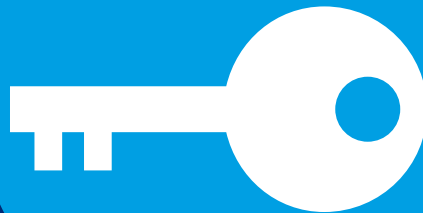
Soms kan dit met een drukknop of trekkoord, maar in de meeste gevallen gebruikt u hiervoor een 'zelfbedieningsleutel'. U hoeft maar één sleutel aan te schaffen; dezelfde sleutel is voor verschillende vaarcircuits door de hele provincie te gebruiken. Het statiegeld voor een sleutel is 35 euro.

Let op:

**Koop op tijd een
zelfbedieningsleutel!**

In dit boekje staat aangegeven voor welke bruggen en sluizen zelfbediening geldt en waar u de sleutel kunt krijgen en inleveren door het symbool bij de trajecten.

De blauwe nummers op de kaart geven bij benadering de locatie aan.

1 Benzinstation

Rütenbrockerweg 1, Ter Apel
T 0599 581 604

2 Brugwachter Centrum Ter Apel

M 06 23 96 67 16

3 Brugwachter Ter Apeler- en Stadskanaal

4 Havenmeester Wedderveer

T 0597 561 717

5 Museum

Hoofdweg 161, Bellingwolde
T 0597 531 509

6 Brugwachter Nieuweschans

T 06 10 74 63 42

7 Sluiswachter Nieuwe Statenzijl

T 0597 522 510

8 Jachthaven Winschoten

Hellingbaan 4, Winschoten
Havenmeester E. Postema
T 06 28 97 46 13
b.g.g. 06 14 76 39 67

9 VVV Oldambt

p/a cultuurhuis De Klinker
mr. D.U. Stikkerlaan 251
9675 DG Winschoten
T 0597 700 270
info@vvv-oldambt.nl

10 Havenmeester Oude Pekela

Flessingsterrein
T 06 51 71 25 69

11 Jachthaven Midwolda
Strandweg 1, 9681 BK Midwolda
T 06 52 30 75 28

12 Jachthaven Scheemda
Havenmeester E. Postema
T 06 28 97 46 13
b.g.g. 06 14 76 39 67

13 Cafe de haven
Diepswal 23, Scheemda
T 0597 591 252

**14 VVV Veenkoloniën
agentschap Veendam**
Museumplein 5b,
9641AD Veendam
T 0598 364 224
www.veenkolonien.groningen.nl
Openingstijden di t/m do 11-17 en
vr. t/m ma 13-17

**15 Brugwachters
Kielwindeweer**
T 06 21 68 90 25

**16 Cafe Restaurant
Jachthaven Termunterzijl**
Plankpad 7
T 0596 601 356

**17 Havenmeester
Termunterzijl**
T 0596 605 613 / 06 22 73 56 13

18 Zeesluis
(bedieningsgebouw)
Delfzijl (Farmsum)
T 0596 633 860 / 0596 626 662

**19 Brugwachter brug 15
(Delfzijl) over het Oude
Eemskanaal**

20 Vervallen

21 VVV-kantoor Appingedam

**22 Sluis 'Oosterdijkshorner-
verlaat' bij Ten Boer**
M 06 53 61 00 38

23 Familie Tichgelaar
Oude Rijksweg 3
9798 PA Garmerwolde
T 050 542 16 15

**24 Haven Groninger
Motorbootclub**
Eemskanaal N.Z. 70 Groningen
T 050 314 17 28

**25 Watersportcentrum
Oosterhaven**
Groningen,
T 050 314 08 92

26 Post gaarkeuken
T 0594 212 303

**27 Camping en passanten-
haven de 4 elementen**
Groningerstreek 35
9871 PG Stroobos
T 0512 712 400 / 06 21 17 60 43

**28 Toeristisch Informatiepunt
Waddenland**
Reitdiepskade 11, Zoutkamp
T 0595 401 957

Bedieningstijden bruggen en sluisen

Deze folder geeft u informatie over de bedieningstijden van de bruggen en sluisen van 1 mei tot 1 oktober 2018. Samen met de ANWB-Wateralmanak en de ANWB-Wateratlas maakt de folder u wegwijs op de Groningse binnenwateren. Een plezierige vaart!

Kijk voor meer informatie op www.varen.groningen.nl

Aan de inhoud van deze folder kunnen geen rechten worden ontleend.

Vissernetten

Op de binnenwateren in onze provincie zijn beroepsvissers werkzaam. Dat betekent dat u fuiken en fuikstokken tegen kunt komen in de kanalen, meren, sloten en op de meren. Deze fuiken staan met stokken vanaf de oever naar het midden. U passeert deze in het breedste gedeelte van het kanaal. Op de meren herkent u de fuiken aan de stokken met een vlaggetje eraan.

Op een aantal plaatsen kunt u een 'dichtzetnet' tegenkomen. Dit is een net dat over de breedte van het kanaal is geplaatst en dat 's nachts het kanaal afsluit. U wordt gewaarschuwd door rode lampen. Als u wilt passeren, geeft u een geluidssignaal, waarna de visser het net laat zakken.

U kunt de vissernetten tegenkomen in het Drentse Diep bij het Zuidlaardermeer, in het Aduarderdiep bij Aduarderzijl, in het Winsumerdiep bij Winsum richting Onderdendam, in de Kommerzijlsterriet bij Electra en in de Lauwers vlak voor de Friese sluis.

Lozingsverbod

In de hele provincie geldt een lozingsverbod voor de wc's van plezierboten. Op www.vuilwater.info staat waar u de uitpompstations voor vuil water kunt vinden.

Doorvaarthoogtes

zijn aangegeven bij KP. Door weersinvloeden kan de waterstand variëren. Op sommige vaarwegen wijkt het zomerpeil af van KP.

Registratie videobeelden en marifoonverkeer

Op de posten van de provincie Groningen waar objecten op afstand worden bediend, worden gegevens vastgelegd. De videobeelden van de bediening en het marifoonverkeer worden opgenomen. Deze gegevens kunnen worden gebruikt na calamiteiten en incidenten. Bijvoorbeeld na een aanvaring van een brug, of bij een klacht over de bediening. Nadere informatie hierover kunt u opvragen bij de provincie Groningen, r.wieling@provinciegroningen.nl

VERKLARING GEBRUIKTE SYMBOLEN

- B** Begeleide vaart
- H** Maximale doorvaarthoogte
- D** Maximale toegelaten diepgang

- B** Maximale toegelaten breedte
- L** Maximale bootlengte
- Zelfbedieningsleutel

MA T/M VRIJDAG

ZATERDAG

ZON-FEESTDAGEN

PAUZE

I TER APEL HAREN RÜTENBROCKKANAAL (NEDERLAND TOT AAN DE DUITSE GRENS)

08.00 - 17.00

08.00 - 17.00

08.00 - 17.00

12.00 - 13.00

Voor bediening bruggen en sluisen Nederlandse deel Haren Rütenbrockkanaal tel. 06 2396 6733. Zie verder de aanwijzingen bij de brug.

Haren-Rütenbrockkanaal Duitsland

08.00 - 18.00

08.00 - 18.00

*

13.00 - 13.30 **

* **Op zondagen** bediening alleen gedurende vakantieperiode Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen van **8.00-18.00**. Feestdagen gesloten.

** **Holterhuis en Kirchstrassenbrücke** (Stadtgebiet Haren (Ems) pauze van **13.00-14.00 uur**.

Meldknop voor de sluiswachter bij de sluis direct over de Nederlandse grens. Vanuit Duitsland belt u bij de Nederlandse grens bij het ESSO benzinestation Potze (tegenover sluis Rütenbrockerweg) naar de sluiswachter van het 7e Verlaat.

Alle bruggen en sluisen worden op afstand bediend vanuit sluis I in Haren. Om het gehele Haren- Rütenbrockkanaal door te kunnen varen moet u 2,5 uur voor het eind van de bedieningstijden het traject invaren. Er geldt een tarief van € 5,- per doorvaart.

Info Sluis I

Haren +49(0) 5932 4376 of 06 49(0) 1714 7727 83
NLWKN Meppen +49(0)5931 406-0

In Haren bevindt zich een aanlegkade (60m)
info: +49(0)17 3464 5990 of www.nlwkn.niedersachsen.de

Vaarverbinding Erica-Ter Apel (ZIE 6A)

08.00 - 17.00

08.00 - 17.00

09.00 - 17.00 *

12.00 - 13.00

* **Op zon- en feestdagen** alleen bediening in juni, juli en augustus

2 RUITEN AA-KANAAL**VAN TER APEL NAAR VEELERVEEN**

08.00 - 20.00

08.00 - 20.00

08.00 - 20.00

Van Ter Apel naar Veelerveen geldt zelfbediening. Bij de Bourtanger-sluiskunt u via het Bourtangerkanaal (1,5 km) de fraaie vestingplaats Bourtange (met jachthaven) bereiken. Via Bourtangersluis met beweegbare brug en Vlagtweetersluis met vaste brug **H 3,0m** naar Parc Emslandermeer.

Van de brug Noabersbadde (Mercedesbrug) bij de splitsing Mussel Aa kanaal, vaste brug **H 2,50m** via B.L. Tijdenskanaal (zie 3) kunt u naar Bad Nieuweschans of via Veendiep (zie onder 4) naar recreatiegebied Wedderbergen

 uitgiftepunt 1/2/3

Van Bourtangerkanaal naar Parc Emslandermeer

08.00 - 21.00

08.00 - 21.00

08.00 - 21.00

via B.L. Tijdenskanaal naar Bad Nieuweschans of via Veendiep naar recreatiegebied Wedderbergen

 uitgiftepunt 1/2/3

3 B.L. TIJDENSKANAAL (ZELFBEDIENING)

08.00 - 21.00

08.00 - 21.00

08.00 - 21.00

Vaarweg van Ruiten AA kanaal naar Bad Nieuweschans
Laagste vaste brug **H 2,50m** / 5 ophaalbruggen

 uitgiftepunt 4/5/6/7/8/9/10/11.

4 VEENDIEP

08.00 - 21.00

08.00 - 21.00

08.00 - 21.00

Vaarweg van B.L. Tijdenskanaal naar Westerwoldse AA met 'groene' zelfbedieningsluis(staat meestal open)

D 1,20m, laagste vaste brug **H 2,50m**

 uitgiftepunt 4/5/6/7/8/9/10/11.

5 WESTERWOLDSE AA**VAN WEDDE NAAR NIEUW STATENZIJL****Sluis Bultsterverlaat (ZELFBEDIENING)**

08.00 - 22.00

08.00 - 22.00

08.00 - 22.00

In Pekel Aa in verbinding met Westerwoldse Aa. Instructie op de sluis, denkt u om de waarschuwingsslampen!

Ophaalbrug Klein Ulsda (ZELFBEDIENING)

08.00 - 21.00

08.00 - 21.00

08.00 - 21.00

Vanaf Wedde langs recreatiepark Wedderbergen richting Winschoten/Pekel Aa. Laagste vaste brug **H 2,50m**

 uitgiftepunt 4/5/6/7/8/9/10/11

Brug in Rijksweg A7 bij Nieuweschans

ma t/m vrijdag 24 uur van tevoren aanvragen tijdens kantooruren,
tel. 059 232 8888, **H 4,25m**

Nieuweschans (3 bruggen)

09.00 - 17.00

09.00 - 17.00

09.00 - 17.00

12.00 - 13.00

Spoorbrugbediening indien treinloop het toelaat. Spoorbrugbediening **buiten vaarseizoen** op verzoek 24 uur van tevoren aanvragen bij Synergon, tel. 0610 - 746342 b.g.g. 0597 - 453 803 / 06 51 25 89 32.

Sluis en brug Nieuw Statenzijl

08.00 - 17.00

08.00 - 17.00

09.00 - 17.00

12.00 - 13.00

Bediening is afhankelijk van het getij en de diepgang.

6 TER APELKANAAL (B)

08.00 - 17.00

08.00 - 17.00

08.00 - 17.00 *

12.00 - 13.00

* Bediening op zon- en feestdagen alleen in juni, juli en augustus en Hemelvaart en Pinksteren. Overige zon- en feestdagen gesloten.

6a Erica-Ter Apel (B)

08.00 - 17.00	08.00 - 17.00	09.00 - 17.00 *	12.00 - 13.00
---------------	---------------	-----------------	---------------

* Bediening op zon- en feestdagen alleen in juni, juli en augustus.
Overige zon- en feestdagen gesloten. **D 1,50m, H 3,50m**

6b Musselkanaal/stadskanaal mei t/m augustus

09.00 - 17.00	09.00 - 17.00	09.00 - 17.00 *	12.00 - 13.00
---------------	---------------	-----------------	---------------

* In mei en september géén bediening op zondagen.

in de maand september: (B)

In september vindt van *maandag t/m zaterdag* begeleide vaart plaats vanaf:

- Centrum van Stadskanaal (Eurobrug Hoofdstraat-Stationslaan) in beide richtingen, vertrektijden 8.30 en 13.00 uur;
- Musselkanaal (fiets- en voetgangersbrug A-weg-A-kade) naar centrum Stadskanaal, vertrektijden 10.30 en 15.00 uur;
- Stadskanaal noord (brug Unikenstraat-Gietermond) naar centrum Stadskanaal, vertrektijden 10.30 uur 15.00 uur.

Tel.nr. brug- en sluisbediening 06 - 5124 5855.

Spoorbrug Bareveld

De brug wordt alleen geopend op verzoek. Dit dient minimaal 24 uur van tevoren aangevraagd te worden via 0599 - 651 890 (Museumspoorlijn STAR). Passage is mogelijk voor schepen tot een een hoogte van ongeveer **3,70m**. Bij twijfel kunt u voornoemd telefoonnummer bellen.

7 PEKELER HOOFDDIEP (B)

09.30 - 16.30	09.30 - 16.30	GESLOTEN	12.00 - 13.00
---------------	---------------	----------	---------------

Bediening vanaf 9.30-16.30 vanaf Oude Pekela bij de jachthaven naast de Blijhamsterbrug en vanaf het Stadskanaal bij de 1e sluis - de koppelsluis - naast het Kanaal Veendam-Musselkanaal. Bij vertrek om 13.30 vanaf het Stadskanaal is het mogelijk de jachthaven in Oude Pekela te bereiken. **Gesloten op de 2e zaterdag in september.**

8 OUDE PEKELA**Spoorbrug De Rensel**

09.00 - 17.30	09.00 - 17.30	09.00 - 17.30	12.00 - 13.00
---------------	---------------	---------------	---------------

Oude Pekela- Vanuit het Winschoterdiep kunt u via de spoorbrug (De Rensel) de Pekel Aa opvaren richting Pekeler Hoofddiep. Als u om 09.00 de spoorbrug passeert kunt u aansluitend in Pekela direct meevaren (start 09.30 zie 7).

Pekel Aa: Winschoterhogebrug

06.00 - 19.00	06.00 - 19.00	09.00 - 19.00 *	
---------------	---------------	-----------------	--

* **Zon- en feestdagen:** Bediening afhankelijk van bezetting op centrale post Farmsum.

Fietsbrug over de Pekel Aa (ZELFBEDIENING)

 uitgiftepunt 7/10/11/14. In gesloten stand **H 2,50m.**

9 WINSCHOTEN RENSELBRUG

06.00 - 22.00	06.00 - 20.00	09.00 - 19.00 *	
---------------	---------------	-----------------	--

Bediening op afstand vanuit Farmsum.

* **Zon- en feestdagen:** Bediening afhankelijk van bezetting op centrale post Farmsum.

9a OLDAMBTMEER**Blauwediepsluis via Winschoterdiep (ZELFBEDIENING)**

08.00 - 22.00

08.00 - 22.00

08.00 - 22.00

🚢 uitgiftepunt 7/8/9/10/11/12 | B 5,50m | D 1,10m | 3 vaste bruggen H 3,75m | Sluis max 30m

De jachthaven in Beerta is bereikbaar vanaf het Oldambtmeer via het Reiderdiep, 2 vaste bruggen H 2,5m of vanaf het Blauwediep via het Reiderdiep, 1 vaste brug H 3,75m en 2 vaste bruggen H 2,5m

Blauwe passage

Het is ook mogelijk om het Oldambtmeer te bereiken via de Blauwe Passage. In de Blauwe Passage zijn 3 vaste bruggen van 3,75m, een (zelfbedienings)sluis aan de noordkant van het meer en een brug (dichte brug 2,5m open brug 3,75m). De brug van de Blauwe Passage wordt bediend door Brasserie Old School van 9.00-17.00 (tel. 06 5793 2753) B 6m, D 1,3m | sluis max 30m

10 VEENDAM**A.G. Wildervanckkanaal**

(van Winschoterdiep naar Veendam, aanroepen vhf 22 mogelijk)

00.00 - 24.00*

00.00 - 20.00

09.00 - 19.00

07.30-08.30 **

16.30-17.30 **

De bruggen in het A.G. Wildervanckkanaal van Winschoterdiep naar Veendam: de Meedenerbrug, De Geert Veenhuizenbrug, de fietsbrug De Vrijheid en de spoorbrug (indien de treinloop het toelaat) worden op afstand bediend vanaf de centrale post Farmsum tel. 0596 - 633 861.

* op maandag bediening van 06.00-24.00

** ma. t/m vr. alleen voor Geert Veenhuizenbrug.

10 Oosterdiep**Veendam/Stadskanaal/Langebosschemeer en het Grevelingkanaal (B)**

08.00 - 17.00

08.00 - 17.00

08.00 - 17.00

12.00 - 13.00

Begeleide vaart vanaf Veendam, Langebosschemeer en Bareveld. Door de vele bruggen kunnen wachttijden ontstaan. De 32 beweegbare bruggen en 3 sluisen worden door brugwachters bediend. Havenverlaat is een zelfbedieningssluis.

Tel.nr. Havenmeester: 06 - 2241 3827.

🚢 uitgiftepunt 14

Spoorbrug Veendam

00.00 - 24.00

00.00 - 24.00

00.00 - 24.00

De spoorbrug staat open, behalve gedurende treinpassages STAR museumlijn.

Voor actuele dienstregeling Star museum spoorlijn zie: www.stads-kanaal.rail.nl of vvv-agentschap Veenkoloniën via 0598 - 364 224.

Westerdiepsterdallenkanaal: zie onder 10a.

Spoorbrug Bareveld: zie onder 6b.

I0a ZUIDLAARDERMEER-BAREVELD/HOOGZAND/VEENDAM (B)

🕒 uitgiftepunt 14/15

Toegestane diepgang 1,20m.

Toegestane diepgang Westerdiepsterdallenkanaal 1,10m.

Deze vaarverbinding bestaat uit 3 trajecten:

a. *Zuidlaardermeer-Bareveld*: Via Kiel-Windeweer, Annerveenshekanaal, Eexterveenshekanaal naar Bareveld. Er is begeleide vaart met brugwachter. (Aanmelden d.m.v. drukknop bij wachtplaatsen Leinewijk (ingang Zuidlaardermeer), Bareveld en nabij de aansluiting Westerdiepsterdallenkanaal naar Veendam.

Afvaart Leinebrug in de

Leinewijk bij Kropswolde:	08.00	10.25	13.00	15.30
Aankomst Bareveld:	10.25	13.00	15.30	18.00

Afvaart Bareveld:	08.00	10.25	13.00	15.30
Aankomst Leinebrug in de Leinewijk bij Kropswolde:	10.25	13.00	15.30	18.00

Doorvaren naar passantenligplaats bij Drevenbos (zie onder b) is mogelijk in overleg met de brugwachter. Tel. brugwachter: 06-21689025 (alleen te gebruiken voor bedieningszaken gedurende vaarseizoen).

b. *Kiel-Windeweer-Hoogezand*: (passantenligplaats Drevenbos); Begeleide vaart (aanmelden bij brugwachters)

c. *Kiel-Windeweer- Veendam*: via Langebosschemeer en het nieuw gegraven Westerdiepsterdallenkanaal. In de route bevinden zich 2 vaste bruggen H 3,20m en een zelfbedieningssluis. Vanaf het Langebosschemeer kunt u doorvaren via zelfbedieningssluis en 2 bruggen (begeleide vaart) naar centrum Veendam/Oosterdiep/A.G. Wildervanckkanaal. Aanmelden begeleide vaart Bareveld Zuidlaardermeer bij de wachtplaats Kieldiep nabij de aansluiting Westerdiepsterdallenkanaal.

II WINSCHOTERDIEP

Van Scheemda naar Winschoten - Exterbrug t/m Beertsterbrug (VHF22)

06.00 - 22.00   06.00 - 20.00   09.00 - 19.00

Van Groningen tot brug Rijksweg N33 - Post Winschoterdiep Sontbrug t/m Zuidbroeksterbrug (VHF22)

00.00 - 24.00 *   00.00 - 20.00   09.00 - 19.00   **

* Op maandagen bediening van 06.00 - 24.00 uur.

** De hoge Euvelgunnerbrug is van maandag t/m vrijdag gespert van 07.00-09.00 en van 16.00 - 18.00 uur.

Op de remmingwerken zijn melders aangebracht bij het bord 'SPORT'.

Gideonbrug (VAN TEVOREN AANVRAGEN)

09.30 en 14.30

Gideonbrug (ten oosten van stad Groningen H 7,00m) wordt voor schepen met staande mast **alleen op aanvraag bediend**. Hiervoor dient u daags voor vertrek voor 16.00 tijdens kantooruren aan te vragen op de centrale post Eelderbrug, tel. 050 318 8500 / VHF9).

I2 ZUIDLAARDERMEER

Via Drentsche diep

Vaste spoorbrug H 3,00m | Vaste fiets/voetbrug H 3,15m

I3 TERMUNTERZIJDIEP (ZELFBEDIENING)

In dit traject bevinden zich diverse vaste bruggen.

Laagste vaste brug H 2,50m bij KP. Voor evt. storingen Scheve Klap aanroepen gem. Delfzijl, tel. 140 596

🕒 uitgiftepunt 16/17

14 TERMUNTERZIJL SLUIS

Toegang tot het Termunterzijldiep vormt verbinding tussen Termunterzijl en Winschoterdiep bij Scheemda (zie onder 13 Termunterzijldiep)

Bediening sluis en brug in Termunterzijl aanvragen bij gemaal Rozema tel. 0596 635 050.

Bediening is afhankelijk van het getij (i.v.m. inkomend zout water).

Vaarverbinding tussen Termunterzijl en Delfzijl: zie onder 15.

15 OOSTERHORNHAVEN EN VERBINDINGSKANAAL VAARVERBINDING TUSSEN TERMUNTERZIJL EN DELFZIJL

09.00 - 19.00

09.00 - 19.00

09.00 - 19.00

 uitgiftepunt 12/13/16/17/18/19

U passeert hierbij de Oosterhornhaven. U dient de aanwijzingen bij de toegang tot de Oosterhaven strikt op te volgen. **Roken en open vuur streng verboden.** Wanneer brandgevaarlijke stoffen worden gelost in de haven is tijdelijke stremming voor de recreatievaart mogelijk. In de haven is aanleggen streng verboden, behalve aan het begin en eind van de haven aan de speciaal daarvoor ingerichte wachtsteigers.

De vaart door de haven wordt begeleid met camera's.
Marifoon: Brugbediening KAN 84 en havendienst KAN 66.

U passeert in de Oosterhornhaven twee op afstand bediende bruggen (Weiwerderbrug en Heemskesbrug) met cameratoezicht. In de verbinding tussen de haven en het Termunterzijldiep passeert u het **sluiscomplex Lalleweer (B 6,5 x L 35m), laatste schutting uiterlijk een half uur voor einde bedieningstijd;**

Verderop in het verbindingskanaal is een beweegbare brug bij Lalleweer. Al deze objecten worden tevens op afstand bediend. Bij de bruggen bevinden zich meldknoppen (bord SPORT; VHF 84)

16 DELFZIJL

Zeesluizen Farmsum (VHF 26)

00.00 - 24.00

00.00 - 24.00

00.00 - 24.00

Brug over Oude Eemskanaal

in Delfzijl/verbindingssluis/ brug tussen Damsterdiep/Oude Eemskanaal (afstandsbediening) (VHF 22)

08.00 - 19.30

08.00 - 19.30

08.00 - 19.30

12.00-14.00 en
16.30 - 18.30

17 DAMSTERDIEPCIRCUIT H 2,50M*

* Het waterniveau in het Damsterdiep kan soms erg verschillen.
Let als schipper op het bord met het kanaalpeil.

17.1 Slochtersluis (OP AFSTAND BEDIEND VANAF CENTRALE POST OOSTERSLUIS) (VHF64)

08.00 - 20.00

08.00 - 20.00

09.00 - 19.00 *

* Laatste schutting start uiterlijk een half uur voor einde bedieningstijd.

Bruggen Slochterdiep en Afwateringskanaal van Duurswold (ZELFBEDIENING)

08.00 - 22.00

08.00 - 22.00

08.00 - 22.00

 uitgiftepunt 18/19/21/23/24/25 | H 2,50m

Verbinding Woldmeer-Slochterdiep Meerstad

Het Woldmeer heeft een directe verbinding met het Slochterdiep. Daarvoor moet een brug en een sluis (zelfbediening) gepasseerd worden.

Voor de meest actuele informatie over de bediening van de brug en de sluis verwijzen wij u naar: www.meerstad.eu

17.2 Schildmeer (Over Eemskanaal door Groevesluis-Zuid en Groevebrug)

Schildmeer- Oost/tak van het Afwateringskanaal van Duurswold: Steendambrug te Steendam. *Brugbediening aangegeven met een bord en telefoonnr.*

Groevesluis-Zuid bediening op afstand via meldknop (VHF 64)

08.00 - 20.00 *	08.00 - 20.00 *	09.00 - 19.00 *	
-----------------	-----------------	-----------------	--

* Laatste schutting start uiterlijk een half uur voor einde bedieningstijd

Groevebrug (ZELFBEDIENING)

08.00 - 22.00	08.00 - 22.00	08.00 - 22.00	
---------------	---------------	---------------	--

 uitgiftepunt 19

17.3 Appingedam

08.30 - 18.00	08.30 - 18.00	08.30 - 18.00	12.30 - 13.30
---------------	---------------	---------------	---------------

De bruggen in Appingedam worden door één brugwachter bediend. De brugwachter wordt gewaarschuwd via een semafoon, die in werking wordt gesteld doordat de vaarrecreat gebruik maakt van een zelfbedieningsleutel bij het bedieningskastje van de brug met het bord 'SPORT'. Na deze oproep komt de brugwachter de brug bedienen (enige wachttijd is mogelijk; bedieningsinstructie wordt bij de bruggen aangegeven).

Groevesluis Noord bediening op afstand (VHF64)

08.00 - 20.00 *	08.00 - 20.00 *	09.00 - 19.00 *	
-----------------	-----------------	-----------------	--

* Laatste schutting start uiterlijk een half uur voor einde bedieningstijd
Groevesluis-noord: bediening kunt u aanvragen via de meldknop op het remmingswerk (VHF 64). Meldknop zit alleen aan n.z. (Groeve). Oproep brugwachter Eendrachtbrug over de Groeve (kan zonder sleutel met meldknop aan de sluiszijde): zie 17.3 en instructie bij de brug.

17.3 Eendrachtbrug (over De Groeve)

08.30 - 18.00 en om 20.00	08.30 - 18.00 en om 20.00	08.30 - 18.00 en om 19.00	12.30 - 13.30
------------------------------	------------------------------	------------------------------	---------------

Bediening aanvragen via meldknop (VHF 64)

Vanuit Appingedam-Damsterdiep (ZELFBEDIENING)

 uitgiftepunt 19/21

17.4 Damsterdiep

Drie vaste bruggen H 2,50m. Verbinding tussen Eemskanaal en Damsterdiep via zelfbedieningsluis J.B. Bronssluis.

Van 23 oktober 2017 t/m 1 augustus 2018 vinden baggerwerkzaamheden in het Damsterdiep plaats op het traject Winneweer t/m Delfzijl. Passeertijden begerlocatie 10.00, 12.00, 14.00 en 16.00 uur (vooraf tel. aanvragen via tel. 06 4643 5474.) Van 19.00 - 07.00 en in weekenden vrije doorvaart.

Zelfbedieningsbruggen DAMSTERDIEPCIRCUIT

08.00 - 20.00	08.00 - 20.00	08.00 - 20.00	
---------------	---------------	---------------	--

 uitgiftepunt 19/21/22/23/24/25

Boltbrug Ten Boer (ZELFBEDIENING)

08.30 - 20.00	08.30 - 20.00	08.30 - 20.00	11.30 - 12.30 16.30 - 17.30
---------------	---------------	---------------	--------------------------------

Tijdens het passeren van een bus of brandweer (te herkennen aan het branden van sperlamp) kan de brug niet bediend worden.

Brug Ten Post (ZELFBEDIENING)

			7.30 - 8.30 12.00 - 13.00
--	--	--	------------------------------

17.5 Loppersum Wijmers (ZELFBEDIENING)

Vanaf het Damsterdiep kan vanuit Garrelsweer via de Wijmers gevaren worden naar Loppersum en Westeremden. Bij Loppersum zijn 2 zelfbedieningsbruggen, de Pelmolensbrug en de Brouwerstil. Om door te kunnen varen moeten boten door de Brouwerssluis (zelfbediening) het Westeremdermaar op. L 10 x B 3m (ivm naar binnendraaien deur). Max H tot Loppersum 3 m. daarna 2.20 m.

18 EEMSKANAAL (VHF 64)**Driebondsbrug/Borgbrug/Bloemhofbrug/Woldbrug/Eelwerderbrug**

00.00 - 24.00 *

00.00 - 20.00

09.00 - 19.00

Bruggen worden op afstand bediend; melden bij het bord 'SPORT' op het remmingswerk.

* Op maandag bediening van 06.00 - 24.00 uur

Driebondsbrug (VHF 64)

Staan mast vanaf 09.00 uur op hele en halve uren. Spertijden van maandag t/m vrijdag: 07.00 - 09.00 en 16.00 - 18.00 uur. Gelegen in de Oostelijke ringweg bij de stad Groningen, in gesloten stand: H 6,80m.

19 GRONINGEN (B)

Inkomende boten worden opgevangen bij de eerste bruggen en worden dan begeleid naar de Zuiderhaven, waar ook boten uit andere richtingen worden opgevangen. Met begeleide vaart wordt men dan verder door de stad heen geholpen. Doorgaans worden bruggen om en om door een brugwachter bediend. I.v.m. verkeersomstandigheden kan soms vertraging in de bediening optreden. In het het slechtste geval, dat wil zeggen wanneer alle bruggen moeten worden bediend tijdens het spitsuur, gecombineerd met vertraging bij de spoorbrug, moet u voor het varen door de stad op ca. 3 uur rekenen.

19 Eemskanaal via Verbindingskanaal naar Reitdiep (TOT DORKWERDERSLUIJ) en omgekeerd

09.00 - 19.00

09.00 - 19.00

*)

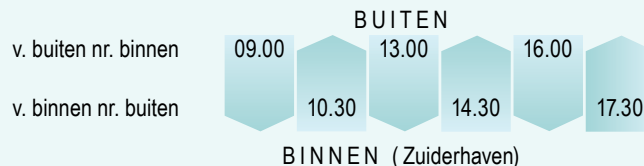
12.00 - 13.00
16.00 - 17.30

Berlagebrug**/Oosterhavenbrug/Trompbrug/Oosterbrug/Herebrug/Werkmanbrug/Emmabrug/Museumbrug/A-Brug/Visserbrug/Plantsoenbrug/Herman Colleniusbrug/Spoorbrug/Acm Fietsbrug/Pleladenbrug/Plataanbrug/Blauwbrugje(fietsbrug)/Zernikebrug

*) Op zon- en feestdagen begeleide vaart volgens onderstaand schema.

**) Berlagebrug wordt op afstand bediend vanaf het Havenkantoor van de gemeente Groningen.

Schema begeleide vaart bedieningstijden zon- en feestdagen:

In het Reitdiep kan een sterke stroming staan.

Voor bediening in Groningen: aanroepen centrale post Groningen, VHF 9, T 050 318 8500. Hiervandaan worden brugwachters m.b.v. portofooncontact naar de bruggen geredigeerd.

Zernikebrug, Blauwbrugje, Plataanbrug, Pleiadenbrug en ACM-fietsbrug worden op afstand bediend vanaf de centrale post Groningen.

Dorkwerdersluis (AFSTANDBEDIENING VHF 85)

07.00 - 19.00 *

07.00 - 19.00 *

09.00 - 19.00 *

* Laatste schutting start uiterlijk een half uur voor einde bedieningstijd.

19.1 Noordwillemskanaal van Groningen naar Assen

09.00 - 19.00

09.00 - 19.00

*

12.00 - 13.00

*) Op zon- en feestdagen begeleide vaart volgens schema zie 19.
Sper Julianabrug van 16.00 - 18.00 uur

Eelderbrug/Van Hallbrug (fietsbrug naast spoorbrug)/Zaanbrug/Parkbrug/Muntinghbrug (fietsbrug)/Julianabrug*/Van Iddekingebrug/van Ketwich Verschuurburg worden op afstand bediend vanuit havenkantoor Groningen.

* Voor de Julianabrug geldt lokale bediening.

De spoorbrug wordt op afstand bediend door de spoorwegen die contact heeft met de centrale post. Als de treinloop het toelaat wordt de brug geopend. (Meestal 2 keer per uur gelegenheid tot passeren.) Melden bij de spoorbrug, zie instructie bij de brug.

Bediening: dagelijks van 09.00 - 19.00 uur.

Meerwegbrug Haren

09.00 - 17.00

09.00 - 17.00

09.00 - 17.00 *

12.00 - 13.00

* Bediening op zon- en feestdagen uitsluitend in juni, juli en augustus.

*) voor bediening buiten de tijden die voor recreatievaart zijn genoemd 24 uur van tevoren melden bureau nautisch verkeer provincie Groningen, tel. 050-316 4687 / 050 316 4692 / 050 316 4813.

19.2 Paterswoldsemeer (VERBINDINGSSLUIS MET NOORDWILLEMSKANAAL) (SCHUTSLUIS NIJVEENSTERKOLK)

09.00 - 19.00 *

09.00 - 19.00 *

09.00 - 19.00 *

12.00 - 13.00 *

* € 4,- per boot.

Schutting buiten deze tijden op afspraak € 45 per boot, tel. 050 - 525 5381.

Laatste schutting kwartier voor sluitingstijd.

20 VAN STARKENBORGHKANAAL (WEST NAAR OOST)

00.00 - 24.00 *

00.00 - 20.00

09.00 - 19.00

* Op maandag bediening van 06.00 - 24.00 uur

** Gaarkeukensluis en Oostersluis: Laatste schutting start uiterlijk een half uur voor einde bedieningstijd.

Brug Eibersburen (tussen Stroobos en Gaarkeuken)/sluis Gaarkeuken**/bruggen Zuidhorn/Aduard/Dorkwerd/Paddepoelsterbrug/Gerrit Krolbrug/Busbaanbrug***Oostersluis**

Sluis Gaarkeuken** (VHF 18), brug Zuidhorn (H-laag 4,00m, H-hoog 6,80m) en Aduard (H-laag 3,80m, H-hoog 6,80m). Brug Dorkwerd (H-laag 4,50m, H-hoog 9,10m) voor bediening aanroepen post Gaarkeuken (VHF 86) Paddepoelsterbrug H 1,00m, Gerrit Krolbrug H 2,40m, *** Busbaanbrug (bediening op verzoek tijdens kantooruren aanvragen bij Havendienst kantoor Groningen, tel. 050 - 3678 534. Voor bediening aanroepen post Groningen (VHF 68) of via bediening meldknop bij bord 'SPORT' Oostersluis (VHF 20)

Bij Aduard vinden werkzaamheden plaats t.b.v. de bouw van een nieuwe brug. Dit kan overlast veroorzaken.

Bij de sluisen zijn wachtplaatsen voor de pleziervaart. Volg aanwijzingen op het bord 'SPORT'. Bij de wachtplaats is een praatpaal aanwezig voor overleg met sluispersoneel. Door het sluispersoneel worden middels een omroepinstallatie aanwijzingen gegeven aan de recreatievaarders.

21 WESTERWIJTWERDERMAAR B

Van 1 mei t/m 30 september: Bediening Boerdam, Westerwijtwerd en Oosterdijkshornverlaat op afroep. Bediening minimaal 30 minuten van tevoren aanvragen op tel. nr. 06 5361 0038.

Bediening tussen 8.00 en 17.00 uur

Laagste vaste brug H 2,24m.

➔ **Zelfbedieningssleutel** te verkrijgen bij sluiswachter Oosterdijks-hornerklap, deze sleutel heeft u o.a. nodig voor de zelfbediening op het Damsterdiep.

Doorvaren richting Uithuizen is mogelijk dmv volgende bedieningstijden:

TA Musschengabrug	10.00	12.50	15.50
Middelstum	10.15	13.05	16.05

22 BOTERDIEP B

Dagelijks begeleide vaart van Van Starckenborghkanaal tot Uithuizen.

Bediening op vaste tijden

Boterdiepbrug	08.55	11.20	11.55	14.50	15.20	17.40
Sluis Stad en Lande *)	ZELFBEDIENING					
Zuidwolde	09.40	10.35	12.40	14.05	16.15	16.55
Ellerhuizen	10.00	10.15	13.00	13.45	16.35	16.35
Nye Klap	10.20	9.55	13.20	13.25	16.55	15.55
Bedum 3x	10.35	9.45	13.35	13.15	17.10	15.45
Bedum NS	Bediening Prorail op verzoek brugwachter indien treinloop dit toelaat					
Onderdendam 2x	11.30	8.40	14.30	12.20	18.05	14.40
Onderdendam 1x	11.30	8.40	14.30	12.20	18.05	14.40
Sluis den Deel *)	ZELFBEDIENING					
Fraamklap	12.40	9.50	15.40	11.10	17.05	13.30
TA Musschengabrug	12.50	10.00	15.50	11.00	16.55	13.20
Middelstum	13.05	10.15	16.05	10.45	16.40	13.05
Doodstil 1)	14.15	11.25	17.15	09.35	15.20	11.55
Uithuizen	14.30	11.40	17.30	9.20	15.05	11.40

1) Minimaal 30 min. van tevoren bediening aanvragen: M 06 3052 6604

Telefoonnummer alleen te gebruiken voor Doodstil!

*) = zelfbediening 24 uur per dag bedienbaar (geen sleutel nodig)

Voor het traject Groningen-Bedum geldt een max. vaardiepte van 1m. (t.g.v. gastransportleiding met zinker ter hoogte v/h Q8-tankstation dwars onder het Boterdiep (nabij Nije Klap).

23 WINSUMERDIEP**Sluis Schaphalsterzijl (ZELFBEDIENING)***

00.00 - 24.00

00.00 - 24.00

00.00 - 24.00

00.00 - 24.00

* geen sleutel nodig
vaste brug H. 3,0m.

Zijlvesterberug (ONDERDENDAM)

Bediening op vaste tijden: 08.40 / 11.30 / 12.20 / 14.30 / 14.40 / 18.05
Om 18.05 vindt geen bediening meer plaats naar Bedum.

24 WARFFUMERMAAR

Warffumermaar- Van Onderdendam tot Warffum. Zes vaste bruggen.
Doorvaarthoogte max. H 2,65m.
Particuliere draaibrug staat gewoonlijk open (dagelijks bediening op verzoek) T 050 304 9397

25 REITDIEP

07.00 - 19.00

07.00 - 19.00

09.00 - 19.00

VHF 85: bedieningspost lauwersoog/sluis / brug Lammerburen/
brug Garnwerd/fietsbrug Wetsingersluis

VHF 85: Dorkwerdersluis*/Platvoetbrug/Brug Wierumerschouw/
fietsbrug Wetsingersluis/Brug Roodehaan/Hunsingobrug (Zoutkamp)/
Reitdiepbrug/Friese Sluis: m.u.v. Robbengatsluis (zie 31)

Dorkwerdersluis en sluis Lammerburen: laatste schutting start uiterlijk
een half uur voor einde bedieningstijd.

Bij de bruggen en sluizen bevinden zich meldknoppen t.b.v de bediening
op afstand. Vanaf Zernikebrug richting Stad Groningen gelden andere
bedieningstijden (zie onder punt 19)

**26 HUNSIKOKANAAL/HOORNSEVAART/
MENSINGEWEESTERLOOPDIEP**

Laagste vaste brug: H 2,40m.

Hunsingosluis

Sluis Hunsingosluis ten noorden van Zoutkamp, staat open.

H.D. Louwessluis

De keersluis (H.D. Louwessluis) ten oosten van Zoutkamp staat meestal
open in de zomer.

Bedieningstijden gedurende het vaarseizoen op werkdagen van
13.00 - 14.00 uur (na vooraf contact met gemaal De Waterwolf, tel.
0594 591 203. Bediening vindt alleen plaats indien het verschil tussen
bergboezem Lauwersmeer en het Hunsingokanaal minder dan 6 cm is.
Tijdens (of vlak na) perioden van veel neerslag is de keersluis gesloten
t.b.v. de waterafvoer. Er kan dan geen doorvaart plaatsvinden.
In de Hoornse Vaart ter hoogte van de sluis Abelstok en in Zoutkamp ten
westen van de Hunsingobrug wordt d.m.v. een rode lamp aangegeven
dat de H.D. Louwessluis gestremd is.

Bij twijfel kunt u bellen: T 0595 401 108.

Sluis Abelstok

Zelfbediening, geen sleutel nodig. 24 uur per dag bedienbaar.

Bruggen (VHF 85) HUNSIKOBURG TE ZOUTKAMP

07.00 - 19.00

07.00 - 19.00

09.00 - 19.00

Hunsingobrug te Zoutkamp wordt op afstand bediend vanuit de centrale
bedieningspost in Lauwersoog (VHF 85) of met meldknop. Vanaf Zout-
kamp zijn Ulrum en Leens voor schepen tot 3 meter hoog bereikbaar.

27 ADUARDERDIEP**Tichelwerkbrug (VHF 86) FIETSRUG LEEGKERK H 3,00M**

00.00 - 24.00 *	00.00 - 20.00	09.00 - 19.00	
-----------------	---------------	---------------	--

* Op maandag bediening van 06.00 - 24.00 uur

Kinderverlatenbrug (TEN NOORDEN VAN SPOORBRUG BIJ VIERVERLATEN)

00.00 - 24.00 *	00.00 - 20.00	09.00 - 19.00 **	
-----------------	---------------	------------------	--

* Op maandag bediening van 06.00 - 24.00 uur

** Bediening op zon- en feestdagen alleen van 1 april t/m 31 oktober.

Bediening op afstand vanaf Gaarkeuken kantoor VHF86

Bediening Hoogkerk (ZIE PUNT 28 HOENDIEP)**28 HOENDIEP****28.1 Gabrug (VAN STARKENBORGHKANAAL TE NOORDHORNERGA)**

1 april t/m 30 juni en 1 september t/m 31 oktober:

08.30 - 21.30	08.30 - 21.30	08.30 - 21.30	
---------------	---------------	---------------	--

1 juli t/m 31 augustus:

07.30 - 21.30	07.30 - 21.30	07.30 - 21.30	
---------------	---------------	---------------	--

1 november t/m 31 maart: op afroep (48 uur van tevoren bellen tijdens kantooruren T 0594 508 888). Via deze brug is de jachthaven in Brittil bereikbaar.

Het Leekstermeer en Oostwold kunt u zowel via deze route bereiken als via het Aduarderdiep (zie 27)

28.2 Bediening bruggen Brittil t/m De Poffert B

Bediening (van 1 mei tot 31 augustus):

Vertrek brug Brittil: Ma. t/m vrijdag: 8.30 en 13.30. Zat, zon en feestdagen: 9.15 en 14.30.

Vertrek brug De Poffert: Maa tm vrij 10.00 en 15.00. Zat, zon en feestdagen: 10.45 en 16.00. 1 september t/m 30 april ma.-zat. op aanvraag en in overleg 24 uur tevoren bellen tijdens kantooruren 050 - 316 4687 / 316 4692 / 3164 813

Lage spoorbrug bij Vierverlaten

(bediening als treinloop dit toelaat, aanmelden via meldknop)

Leidingenbrug (vaste doorvaarthoogte van 7.00m) Suikerbrug/brug Hoogkerk (Centrum/Jan Altinkbrug)

Alle dagen bediening op vaste tijden: 9.30 / 15.30 / 18.30 uur

Op verzoek 24 uur van tevoren aanvragen bij centrale post Groningen, vóór 16.00 uur. Telefoon: 050 318 8500.

Vierverlaten, Westerbrug en spoorbrug

09.00 - 19.00	09.00 - 19.00	09.00 - 19.00	12.00 - 13.00
			16.00 - 17.30

(bediening op afstand, melden via VHF9 of via drukknop op elke brug)

28.3 Van Hoogkerk naar stad Groningen, Hoendiep en Eendrachtskanaal

Enkele vaste overspanningen met een vrije doorvaarthoogte van 210 cm bij KP. Twee beweegbare bruggen en een schutsluis. Bediening op afroep, 24 uren tevoren aanvragen bij 050 - 3188 500 (post Eelderbrug)

29 WOLDDIEPBRUG (INVAART VAN STARKENBORGHKANAAL)

Bediening maandag t/m vrijdag op aanvraag en in overleg.

24 uur van tevoren bellen tijdens kantooruren, tel. 050 316 4687

29 BRUG SEBALDEBUREN

Bediening maandag t/m vrijdag tussen 09.00 en 16.00 uur op aanvraag en in overleg. 24 uur van tevoren bellen tijdens kantooruren, tel. 050 316 4687. Tijdens de spitsuren geen bediening

30 LAUWERS VIA FRIESE SLUIS* VIA MUNNIKEZIJLSTERRIET/ ZIJLDIEP/OUDE VAART NAAR STROOBOS AAN HET PRINSES MARGRIETKANAAL

07.00 - 19.00

07.00 - 19.00

09.00 - 19.00

* Friese Sluis wordt op afstand bediend vanuit centrale bedieningspost in Lauwersoog (VHF85) of meldknop. (Half uur van tevoren melden.)
Laatste schutting start uiterlijk een half uur voor einde bedieningstijd.

Brug Pieterzijl (ZELFBEDIENING)

07.00 - 21.00

07.00 - 21.00

09.00 - 21.00

📍 uitgiftepunt 26/27 vanaf Stroobos / uitgiftepunt 28 vanaf Zoutkamp
Lauwers- Houdt u rekening met mogelijk sterke stroming bij bruggen na perioden met veel neerslag. Laagste vaste brug H 2,50m.

31 LAUWERSOOG ROBBENGATSLUIS (VHF 84)

07.00 - 19.00

07.00 - 19.00

08.00 - 20.00 *)

Laatste schutting start uiterlijk een half uur voor einde bedieningstijd.

*) Bediening op 1e/2e Pinksterdag/van 08.00 - 20.00 uur en op Hemelvaartsdag van 08.00-21.00 uur

In periode van 20 minuten voorafgaande aan het vertrek van de veerboot naar Schiermonnikoog wordt de brug over de sluis niet bediend i.v.m. de aansluitende busdienst. Dit kan met name voor schepen met mast voor (extra)vertraging zorgen. In het hoogseizoen kan de vertraging (m.n. in het weekend bij hoog water) oplopen tot ca. 3 uur.

STREMMINGEN

Het kan een enkele keer voorkomen dat er tijdens het vaarseizoen een vaarweg gestremd is.

Actuele informatie over stremmingen vindt u op www.vaarweginformatie.nl of NOS teletekst, pagina 721.

CONTACT

Dit is een uitgave van de Provincie Groningen.

Postbus 610, 9700 AP Groningen

E-mail: info@provinciegroningen.nl
www.provinciegroningen.nl

Foto's: Marketing Groningen e.a.

© Provincie Groningen, april 2018

Aan de inhoud van deze folder kunnen geen rechten worden ontleend.

